

להזמין את דרייפר!

יותר ויותר במהלך העדויות שנשמעו בוועדת החקירה, התברר התפקיד החשוב אשר מילאו כמה פקידים אמריקאים בפרשת הטבח. בעדויות הוזכרו כמה וכמה פעמים שלושה אמריקאים: השגריר סמואל לואיס, סגנו, הממונה על השגרירות האמריקאית, והשליח האמריקאי המיוחד מוריס דרייפר. האמריקאים מילאו תפקיד רב-חשיבות. הם היו המתווכים בין צה"ל ובין צבא לבנון. הם ידעו על המתרחש במחנות הפליטים, ודאגו להעביר מידע זה לרשות הישראלית, והם לחצו על הפלאגות לצאת ממחנות הפליטים כבר ביום ו' בבוקר. השליח מוריס דרייפר קיים סידרת פגישות עם שרים, אנשי צבא ואנשי ביון ישראליים. עדותו עשויה להוות נדבך חשוב במסכת העדויות ששמעה הוועדה, ומן הראוי היה שהוא יוזמן להעיד.

מפקד הפלאגות דיבר במיברק במפורש על "אזרחים ומחבלים" ולא רק על "מחבלים"!

במהלך עדותו נשאל דרורי על ידי השר מט ברק אם מפקד בשם מנחם לא הביע באוזני חששות, ולא אמר לו משהו בדבר 300 הרוגים. תשובתו של דרורי היתה בת מילה אחת: "לא!"

מפקד האוגדה עמוס ירון התייחס בעודו תו למיספר הזה, של 300 הרוגים. הוא אמר: "היה גם דיחול לא מסודר וקופץ במיספרים. 120, 300, 45 הרוגים, מחבלים ואזרחים..."

מי עוד ידע על המיברק של מפקד הפלאגות, שבו הוא הודה בכיצוע הטבח בשלב מוקדם כל כך?

גם סגן-אלוף ראובן גיא, מי שקיבל מ-עוזרו של רל"ש ראש אמ"ן את הידיעה התייחס במפורש אל המיספר הזה, של 300 הרוגים, וגם אל מקור הידיעה.

גיא: "הוא (סרן משה סיני) אמר שיש איזה סיפור שבבירור, בכניסה למחנות, יש איזה 300 הרוגים, מחבלים ואזרחים. וזה בלי להראות לי מוצג או ידיעה שוטפת..."

השושפט כהן: "לא שאלת את משה מה מקור הידיעה?"

גיא: "שאלתי, ונדמה לי שהוא אמר לי שזה הגיע מהחפ"ק בבירות..."

הידיעה על 300 הרוגים הופיעה גם במהלך עדותו של רל"ש הרמטכ"ל, סגן-אלוף זאב זכרון. מן העדות הסתבר, כי דיווח שביקשו אנשי אמ"ן להעביר לליש"כ כת המטכ"ל על 300 הרוגים כתוצאה מכניסת הפלאגות למחנות הפליטים לא הועבר, משום שלישכתו של הרמטכ"ל הייתה סגורה בליל האירועים בבירות.

כדיונים הפתוחים של ועדת החקירה לא הוזכר כלל המיברק של מפקד הפלאגות. מתי בדיוק נודע עליו לדרורי? לירון? לרמטכ"ל?

הודעת הממשלה: שקר!

צה"ל במקום בו לא היה צה"ל מוצב נכנסת יחידה לבנונית לאיזור בו הסתתרו מחבלים, על מנת ללכוד אותם. יחידה זו פגעה באוכלוסייה האזרחית וגרמה לה אבידות כבדות. הממשלה מציינת עובדה זו תוך הבעת צער. צה"ל, מיד כשהבחין בנעשה, שם קץ לטבת החפים מפשע ו"אילץ את היחידה הלבנונית לעזוב את האיזור. האזכ"ל לסייה האזרחית הביעה את חוקיתה לצה"ל על שחש לעזרה."

"ידיעות אחרונות": 20.9.82

ובטיפול רפואי, הותר להם להכניס תחמושת נוספת למחנות ולהחליף חלק מאנשיהם שהיו בתוכם.

עוד נאמר בהודעה, כי הפעולה של הפלאגות הופסקה מיד כשנודע על הטבח, וכי מיישור "אילץ" את הפלאגות לצאת מהמחנות. נכון להדבר, שביום השישי בצהריים, כאשר היה יודע שמתחולל טבח (המשך בעמוד 72)

להם, ואשר בעיקבותיהן החליט דרורי "להפסיק" את פעולות הפלאגות במחנות הפליטים.

מיצאותו של מיברק זה ברשות מפקדת צה"ל במיזרח-ביירות כבר ביום החמישי בלילה מכה"ל

צעדים כדי להגן על האזכ"ל לסייה האזרחית סביב למחנות.

כשנתבקש להגיב על דו"ח, כי נשלח מיברק ביום ה' ב' 11 בלילה מאת ראש יחידת הפלאגות בשתייה לפיקוד הישראלי במזרח ביירות, ש"אמר: "עד לזמן זה הרגנו 300 אזרחים ומחבלים", אמר דרורי, כי היה זה "אלמנט שנבדק".

עוד אמר דרורי, כי הוא ותת-אלוף ירון לא ידעו על קיום המברק עד יום ו' ב' 11 לפני הצהריים, בשעה שלדב"ריו החלו לחוש תחושות "בלתי נחות" לגבי המתרחש.

"ניו-יורק טיימס" אימר, כי במהלך השעתיים של ה-

דברים אלה ש בגין עומדים בסתירה לדברים שאמר הוא עצמו בפגישה עם דרייפר. כתבו המדיני של מעריב, יוסף חריף, פירסם כבר בגיליון של ערב ראש השנה, ב-17.9.82, ביום שבו התרחש הטבח, את נוסח השיחה בין ראש הממשלה ובין השליח האמריקאי מוריס דרייפר. חריף מרסר כך את דברי בגין אל דרייפר, שבחקיר רת הוועדה הם שבו הוסיפו:

"כל מפורטנו לשמור על השלום בעיר (ביירות) כי במצב שנצור, עם רצח בשייר ג'מאליה, עקובים להתחולל שם פוגרומים."

האם הוזהרו מקבלי ההחלטות על-ידי גורמי המודיעין, או שלא הוזהרו? האם חלק נגמם הוזהרו ואחרים לא הוזהרו? יתכן שהדבר יתברר בשלב הבא של דיוני ועדת החקירה.

ביום הראשון, ה-19 בספטמבר 1982 התכנסה ממשלת ישראל לשיבה מיוחדת שנמשכה שלוש שעות וחצי. הנושא הערי קרי בישיבה זאת היה הטבח במחנות הפליטים, שהסתיים יממה קודם לשיבה. בתום ישיבת-הממשלה, בשעה 1.30 אחר-חצות, מסר מזכיר הממשלה דן מרידור (ראה גלופה) את ההודעה הבאה:

"בראש-השנה נרקמה על-ידי-גד מדינת היהודים וממשלתה ונגד צה"ל. כי מקום בו לא היה צה"ל מוצב נכנסה יחידה לבנונית לאיזור בו הסתתרו מחבלים, על-מנת ללכוד אותם. יחידה זו פגעה באוכלוסייה האזרחית וגרמה לה אבידות כבדות. הממשלה מציינת עובדה זאת תוך הבעת צער."

צה"ל, מייד כשהבחין בנעשה, שם קץ לטבת החפים מפשע וא"ל קץ את היחידה הלבנונית לעזוב את האיזור."

בהודעה זאת יש שני שקרים גסים. ב' הודעת הממשלה נאמר כי, במקום בו לא היה צה"ל מוצב נכנסה יחידה לבנונית. זה היה הקו הרשמי של ההסכרה בימים הראשונים אחרי הטבח, כאילו "הסתננו" הפלאגות למחנות הפליטים ממקום שבו לא היתה צה"ל שליטה. מכל העדויות שנש"ר מעו בוועדת-החקירה ברור, כי אין שמץ אמת בדברים אלה. הפלאגות נכנסו דרך קווי יחידות-צה"ל, שכיתרו את מחנות ה-פליטים מכל עבר. הם זכו לקבל תצלומי-אוויר של מחנות הפליטים, סיוע בתאורה

הירו אותו מפני מה שעולל להתרחש. אך דבריו אלה, שעל דומים להם חזר גם בע' דותו לפני ועדת החקירה, עומדים בסתירה לדברים אחרים שאמר בכנסת ממש באותו נאום.

כאשר פירט שרון את שלבי ההתרחשויות במחנות הפליטים, הוא אמר: "הסיכום היה שכוח צבאי ייבנם למחנה שתילא בכיוון דרום ומערב, יסרוק ויטהר מחכי לים. הודגש בפגישות התיאום, ש' הפעולה היא נגד מחבלים ואין לפגוע באוכלוסייה אזרחית, ובמירר חד נשים, ירדים חקנים."

אין להבין מדוע היה צורך בהדגשות כאלה, אם אומנם לא העלה שרון, בחלורו מו הגרוע ביותר" מה עלולים חיללי ה' פלאגות לעשות בדיוק לאותם זקנים, נשים וילדים.

גם ראש-הממשלה מנחם בגין הכחיש לחלוטין בעדותו כי הוא הוזהר מפני ה' עלול להתרחש כאשר ייכנסו הפלאגות ל-מחנות הפליטים. אחד השופטים שאל אור-תו שאלה מפורשת לחלוטין בעניין זה.

ברק: "האם באיזה שהוא שלב מן ה' שלבים, קהילת המודיעין שלנו, באם זה המוסד ובאם זה אמ"ן, הביאו בפניך איזה

בכתבה מקיפה על הטבח שפירסם כתב מעריב יעקב ארו, הוא מדגיש שמקבלי ההחלטות בדרג הצבאי המדיני הוזהרו במפורש על הטבח הצפוי אם ייכנסו ה' פלאגות למחנות הפליטים. אזורה זו אף וכתה להופיע בכותרת לכתבה (ראה גלור-9). בכתבה, שפורסמה כמעט שבוע אחרי הטבח, ביום ג' 21.9.82, נאמר:

"דו"חות המודיעין, שהוגחו על שולח-נותיהם של הרמטכ"ל, שר-הביטחון וראש-הממשלה, אמרו כי הפליטים שנתורו ב' מחנות עלולים להיות חשופים לגורמים העוינים אותם זה שנים. ההערכה היתה כי יחידת של הפלאגות עלולות להיכנס לביירות המערבית ולהמשיך את חשבון-הדמים הניסטרני שבין ובין הפלסטינים. "המודיעין ראה את הנוד-ה' ה' רבותיו התבססו גם על הנפוץ ש' נצבר בשלושת חרשי השייה בדבנק. אבל נראה היה, כי מקבלי ההחלטות לא קיבלו את הערכות המודיעין." (ההדגשה במקור)

דברים אלה של ארו ועולים בקנה אחד עם דבריו של הרמטכ"ל, רב-אלוף רפאל איתן, לאורך כל הדרך, כי אפשר וצריך היה לדעת שהפלאגות יעשו טבח בפליטים. הרמטכ"ל לא אמר דברים אלה רק בישי-

בת הממשלה ביום חמישי, בשעה שבה התחיל הטבח. הוא אמר אותם גם אחרי ה' טבח, במילים מפורשות לחלוטין, בתשובה לשאלות עיתונאים בבירות, אמר הרמטכ"ל: "אני חושב כי בני שהכיר ומכיר את הבעיות המנימיות כלבין צורך לדעת שזה מה שעלול לקרות. היתה כאן מילחמת אזרחים לחיים ולמוות בין הע' דות, ונוצר מישוע עמוק של איבה, וכל זה היה עוד לפני הרצח של בשייר ג'מאל. הרצח הזה היכה את הנוצרים בתדהמה ש' קשה לתאר אותה."

דברים אלה של הרמטכ"ל התפרסמו במעריב ביום ב', 20.9.82, שלושה ימים אחרי שהטבח הסתיים.

לעומת זאת, סענו ראש-הממשלה ושר-הביטחון כי לא כלול להעלות בדעתם שאכן יתכן טבח מעין זה שהתרחש, ואף אמרו כי איש לא הוזהרם שאפשרות כזאת תי-תכן. בנואמו בכנסת, ביום רביעי 22.9.82, אמר שרון את הדברים הבאים:

"לא שלחנו לשם את כוחות צה"ל, כי רצינו לחסוך בחיי אדם, ושלחנו אחרים לעשות את ה' פעולה. אולם לא העלינו בחיובנו הגרוע ביותר שאנשי הפלאגות יעשו את הגרוע ביותר."

מדברים אלה של שרון עשוי להשתמע כי לא היו לפניו כל דו"חות מודיעין שהו-

ביום ב' 27 בספטמבר, כעשרה ימים אחרי הטבח, התפרסם ביומן האמריקאי ניו-יורק טיימס ראיון עם אלוף פיקוד ה' צפון, אמיר דרורי, קטע מסוים בראיון זה שופך אור חדש על שורה של עדויות שנשמעו בישיבות הפתוחות של ועדת החקירה. וכן נאמר בדיווח של מעריב (ראה גלופה) על הראיון:

"כשנתבקש (דרורי) להגיב על דו"ח, כי נשלח מברק ביום ה' ב' 11 בלילה מאת ראש יחידת ה' פלאגות בשאתילא לפיקוד הישי-ראני במיזרח-ביירות שאמר: "עד לזמן זה הרגנו 300 אזרחים ומחכי לים", אמר דרורי כי היה זה, אני מנס שובדק."

"עוד אמר דרורי, כי היה ותת-אלוף ירון לא ידעו על קיום ה' מבקר עד יום ו' ב' 11 לפני הצה' רים, בשעה שדבריו החלו לחוש תחושות, בלתי-נוחות? לגבי המת' רחש."

כלומר: הפלאגות עצמן הודיעו לצה"ל כבר בשעה 11 בלילה ביום החמישי על ה' טבח שהם עורכים במחנות!

ביום ב' 27 בספטמבר, כעשרה ימים אחרי הטבח, התפרסם ביומן האמריקאי ניו-יורק טיימס ראיון עם אלוף פיקוד ה' צפון, אמיר דרורי, קטע מסוים בראיון זה שופך אור חדש על שורה של עדויות שנשמעו בישיבות הפתוחות של ועדת החקירה. וכן נאמר בדיווח של מעריב (ראה גלופה) על הראיון:

"כשנתבקש (דרורי) להגיב על דו"ח, כי נשלח מברק ביום ה' ב' 11 בלילה מאת ראש יחידת ה' פלאגות בשאתילא לפיקוד הישי-ראני במיזרח-ביירות שאמר: "עד לזמן זה הרגנו 300 אזרחים ומחכי לים", אמר דרורי כי היה זה, אני מנס שובדק."

"עוד אמר דרורי, כי היה ותת-אלוף ירון לא ידעו על קיום ה' מבקר עד יום ו' ב' 11 לפני הצה' רים, בשעה שדבריו החלו לחוש תחושות, בלתי-נוחות? לגבי המת' רחש."

כלומר: הפלאגות עצמן הודיעו לצה"ל כבר בשעה 11 בלילה ביום החמישי על ה' טבח שהם עורכים במחנות!

ביום ב' 27 בספטמבר, כעשרה ימים אחרי הטבח, התפרסם ביומן האמריקאי ניו-יורק טיימס ראיון עם אלוף פיקוד ה' צפון, אמיר דרורי, קטע מסוים בראיון זה שופך אור חדש על שורה של עדויות שנשמעו בישיבות הפתוחות של ועדת החקירה. וכן נאמר בדיווח של מעריב (ראה גלופה) על הראיון:

"כשנתבקש (דרורי) להגיב על דו"ח, כי נשלח מברק ביום ה' ב' 11 בלילה מאת ראש יחידת ה' פלאגות בשאתילא לפיקוד הישי-ראני במיזרח-ביירות שאמר: "עד לזמן זה הרגנו 300 אזרחים ומחכי לים", אמר דרורי כי היה זה, אני מנס שובדק."

"עוד אמר דרורי, כי היה ותת-אלוף ירון לא ידעו על קיום ה' מבקר עד יום ו' ב' 11 לפני הצה' רים, בשעה שדבריו החלו לחוש תחושות, בלתי-נוחות? לגבי המת' רחש."